ייִדישער וויסנשאַפֿטלעכער אינסטיטוט · ייִוואָ

Est. 1925

15 WEST 16TH STREET · NEW YORK · NY · 10011 · YIVO.ORG · TEL (212) 246-6080 · FAX (212) 292-1892

YIVO ARCHIVES

Record Group 80

Elias Tcherikower Archive

Records of the Mizrakh Yidisher Historisher Arkhiv

1717, 1841-1874, 1881-1896, 1901-1947, 1956, undated
[Bulk Dates 1919-1927]

Folder No. 309

11

29005

די הרוגים אין האלאסקאװ.

1921

צעטל נומ. 1 פון 21-טן ביז 25-טן מאי.

1) יצחק-מאיר צװיסעװאטע, 56 יאר,

2) יהודה-לײב צװיסעװאטע, זײן פלימעניק, 26 יאר,

3) חוה בת צבי יהודה-לײבס פרוי, 25 יאר,

4) אברהם גאלדפארב, 81 יאר,

5) משה נחום ברי משה-דוד אברק, 73 יאר,

6) אפרים ליבמאן, 50 יאר,

7) דוד לעװין, 55 יאר,

8) ישראל שװארצערד, 56 יאר,

9) יוסף-לײב הױכמאן, 37 יאר,

10) מאיר-לײב װיקניאנסקי, 65 יאר,

11) רפאל זאבארסקע 54 יאר,

12) יהושע בארינסקי, 72 יאר,

13) משה בארינסקי, זײן זון, 45 יאר,

14) חנן בארינסקי א צװײטער זון, 15 יאר,

15) משה בארינסקיס טאכטער, 16 יאר,

16) ברוך בארינסקי (יהושע בארינסקיס זון), 43 יאר,

17) אליהו בארינסקי (אויך א זון), 39 יאר,

18) יקותיאל-שמואל שמש,

19) זײן פרוי, רחל, 40 יאר,

20) זײן טאכטער, 18 יאר,

21) זײן שװעגערן, 29 יאר,

22) קרעטל מאבאטשניק, עזריאלס פרוי, 45 יאר,

23) אפרים בן צבי שמש, 18 יאר,

24) מאיר מרגלית, 23 יאר,

25) גדליהו מאשינסקע, 20 יאר,

26) יעקב בילמעס, 15 יאר,

27) דוד שוסטער, 21 יאר,

29006

28) מרדכי שוסטער (זײן ברודער), 29 יאר,

29) אברהם רודמאזיב, 35 יאר,

30) לײב ליפװאק, 39 יאר,

31) דוד דארפמאן, 22 יאר,

32) יונה פרויעמסאן, 18 יאר,

33) משה-יצחק פערעלמאן, 57 יאר,

34) זײן זון יוסף, 18 יאר,

35) מאיר יאדאװנע, 22 יאר,

36) משה ביקסמאן, 39 יאר,

37) זײן טאכטער חיה, 16 יאר,

38) שמערל סלאװענקע, 43 יאר,

39) שמואל קולמאן, 63 יאר,

40) ראובן פרילוצקי, 52 יאר,

41) מאיר שטערן, 43 יאר,

42) יוסף שטערנבערג, 56 יאר,

43-44) קרײמאזער הײמלאזע

45) משה-יוצחק פערלמאן, 25 יאר,

46) גרעמפל פון האלאװאנעװסק, 22 יאר,

47) אברהם דאװקעמאן, 34 יאר,

48) יוסף לערנער (פון דארף מאלדאװקע), 27 יאר,

49) יצחק ירוחאמאװיטש, 31 יאר,

50) אסתר קלײט (א שלאף אויף טיף),

51) שלום שקאלניק, 17 יאר,

52) יעקב געזילמאן, 53 יאר,

53) זײן זון אברהם סטודענט, 26 יאר.

<u>צעטל נומ. 2 אין אלול תרעט.</u>

54) יעקב פערעלמוטער, 22 יאר,

55) אליהו רודקאזוב,

56) יחיאל קולמאן, 19 יאר.

<u>צעטל נומ. 3 סט כסלו תרפ.</u>

57) אפרים פאסטעל, 48 יאר,

58) יעקב צוקערמאן, 40 יאר,

59) זײן זון אהרן, 17 יאר,

60) חײם העלפנבײן, 40 יאר,

61) יאניע בילפעם, 15 יאר,

62-63) צװײ װײבלעך פון קריװאזער.

<u>צעטל נום. 4 20 יאנואר 1920.</u>

64) דבורה כהן, 20 יאר,

<u>צעטל נום. 5 10-טן פעברואר 1920.</u>

65) ברוך װינאקור, 34 יאר,

66) מאיר שטשיפאק, 32 יאר,

67) צבי בערעזשינסקי, 19 יאר, כ. סיון תרפ,

68) משה גרײזמאן, 20 יאר,

69) ישעהו קאפערבערג, 26 יאר,

70-74) קריװאזער (די נעמען ניט באװאוסט).

<u>צעטל נום. 6 כט כסלו תרפא.</u>

75) צבי לערנער (דעם דרוזשינע אנפירערס ברודער) א טיכטיגער
און איבערגעגעבענער ארבעטער אין דער זעלבסטשוץ, 52 יאר

76) יוסף לערנער זײן זון,

77) צבי לאטשאנסקע, 40 יאר,

78) אברהם קװיטקא, 35 יאר,

79) קלמן ירושלימסקי, 41 יאר,

80) נחום װאלװאטסקע, 30 יאר,

81) ישראל שטערנבערג, 38 יאר,

82) אײזיק גרעמפעל, 38 יאר,

83) צבי גרעמפעל,

84) מאיר בן יונה כהן, 37 יאר,

85) יצחק מערקעלמאן, 54 יאר,

86) דוד שאקלאר, 22 יאר.

דערצעהלט און באשטעטיגט דורך האלאפקא-
װער אײנװאױנער בילפעס און אױך דורכ'ן האלאס-
קאװער רעליף אין קעשענעװ, זומער 1921.

prot. N8-a

29008

שפּעטער — לויט מיטיילונג פון פּאָגראָם

אין הרובעשאָוו, טשערנאָוויץ אַוועניו, קייזער גאַס.

האָבן דעם 7/20 VIII נאָך דעם איבערגעבן פון די באַנדיטן
האָט זיך אין שטעטל געפֿונען אַ שאַף (אָבערזשער) פון 70 מאַן
פּראָבירן דעם 9/22 VIII אין אָנגעהויבן אַ טעראָר פון
סאָוויעטן — דער אויסשטעלונג פון דעם טשיגלאַן אויף גרויסן — שפּעטער —
געהאַלטן סאָוועטסקי, געהייסן פּראָוואָקאַציע קאָלעקטיוו.
פּראָבירט האָבן זיך באַנדיטן 12 מאַן געצייכנט, צוזאַמען
13 משה לעשצינסקי האָבן אין אָנגעהויבן הויבן.
אויף דער אָנפֿירונג זייער אויסשטעלונג אויפֿן וואָקזאַל (מען דרך 1/2
ווערסט פון שטעטל) איז געווען אין טאָפּאָר, וואָס דאָס איינע
איבערגעלאָזענע באַנדיטן — זיי האָט די מבריחער צוגעפּ.
גענומען 50 ביקסן און געגעבן אַ גאַלאָפּ און די לופֿט.
די קיצוריקע ווערן זיך צוזאַמען און נאָך געשטאָרבן
און צו פֿיר שרה וואָרע איז געווען דער שטעטל געלאָפֿן
טאָמאַשאָוו און אָנפֿירונג, פּאָרוואָס האָט מען געשאָסן

29009

די אַקציע צאָפּלענדאָרף (אין אויגוסט) איז געווען
געפֿירט געוואָרן [illegible]. ס׳איז בערך 13 [illegible]
ווען [illegible] סימאָן [illegible] (אַ מענטש 40 יאָר אַלט)
מיט זײַנע צוויי זין, וועלכע פֿלעגן אויסנוצן די
צײַט צו די רוסישע און אַוועקגעפֿירט צו די [illegible]. די
קינדער האָבן אים דערפֿאַר שטאַרק געשלאָגן.
ס׳איז געווען אַ [illegible] [illegible] איך [illegible] אויבן, וועלכע
מען וואָלט געקענט באַהאַלטן צו אַ קריסט, ווען מען האָט
הרגענען.
און פּאָגראָם האָבן זיך באַטייליקט פּויערים פֿון די סביבה
מיט דערפֿאַר (פֿאָלקסדויטשע א. א.). [illegible] שטאַרק [illegible] [illegible]
פֿון אַלעמען, דאָס [illegible] פֿלעגט מען [illegible] די מענטשן
און לאָזן זיי אין [illegible].
קרבנות: איבער 17 [illegible] ([illegible] [illegible])
[illegible] אין די [illegible], צווישן זיי דער [illegible] ([illegible])
היינט 40 פּויערים [illegible].
אייניקע נעמען פֿון די קרבנות:
1) [illegible] [illegible] (אַ רב׳ אין [illegible])
2) משה [illegible] – געווען סאָלדאַט אַ יונגער מאַן

אין מײַנע [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] פֿאַרפֿאָלגטע
און געשאַפֿט אין צוויי אָפּטיילן דאָס געווער – די אַקציע
האָבן ניט געוואָלט, ווײַל [illegible]. די שטאָט איז געווען פֿול מיט
זעלנער און ניט דאָס אַוועקגיין פֿון דעם [illegible] וואָלט
די [illegible] שטאַרק געלייגט הספק; מיט דעם שטאָט-קאָמענדאַנט
אוועקגעשיקט [illegible], אויף אַ דרך-וואָרט פֿון די רוסישע
אָפּטיילונג, איז ס׳וואָלט געקענט ניט [illegible], האָט מען אָפּגעגעבן
50 ביקסן – און אַרויס ניט געקראָגן. דאָס געווער האָט מען
דורך [illegible] צו [illegible] און שטאָט, וואָס האָט
גערעדט פֿון דעם 22/9 ביז דעם 18/31.
דער סדר פֿלעגט זײַן [illegible]: 6 פֿאַר טאָג פֿלעגט
מען די [illegible] פֿון [illegible], [illegible] [illegible] אויף גרופּעס
און געווען [illegible]. 12 אַ זייגער [illegible] [illegible] [illegible] פֿלעגט
מען געווען אויף וואַך ביז 4, פֿון 4 פֿלעגן זיי
ווידער [illegible] און [illegible] ווײַטער צו דער „אַרבעט“.
אַלע פֿלעגן צו גיין יעדן טאָג

3) גיסע דעם װאָלאָדאַרסקיס פּרוי,

4) דעם צוויי-װאָכנטלעכן זשורנאַל און ...

5-6) דאָסטאָיעװסקי – צוויי פאַרטן

זאָל ער אין שפּעט ניט צוויי מאָל

7) סטודענט לעבעדקי – אויפגעטרעטן

דורך הייזער און צוויי שטעטלעך געטראָפן. די שטאָט איז

געװאָרן פּוסט, שוועבנדיק געװאָרן, ניטאָ קיין װאַסער

אַפילו קיין הונטיקער, און טרויעריק קלאַנגען פון דעם

די קלייטן ... , די ... צו ... און

און די ... – און איז טרויעריקייט

אַלס ... און שטאָט איז געשטאָרבן פאַר ...

סװאָטאָסקי

דאָס איז דער VI פּרט פראָבלעם, װאָס ... האָט אויסגע-

געלעבט ... פון די גרויסע ... פון די ...

... (3 2 דורך די ... אַלס מיינט.

און ... האָט מען געשטעלט צו ... ביז די ..., און

די ... האָבן ניט געקענט.

מיט ... איז אַנומעגלעך צו פירן, דער ...

איז ... פירן די ...

Из материалов Следственной комиссии при Киевском Губревкоме.

Вх. 12 II 1920.

29010

События въ м. Городище

Показанія пріѣхавшихъ изъ Городища 25/I 1920 г., отказавшихся назвать свои фамиліи

Послѣ ухода большевиковъ в августѣ городъ оставался недѣли двѣ совершенно безъ власти. Охрану спокойствія взялъ на себя „Комитетъ Общественной безопасности" изъ 20 лицъ: 14 русскихъ и 6 евреевъ. Свидѣтели показали, что и эти 14 русскихъ были хулиганы.

Въ пятницу, 9 августа, часовъ въ 11 утра въ городъ вступилъ развѣдывательный отрядъ добровольцевъ изъ 8 человѣкъ. Они встрѣтили одного изъ прохожихъ и спросили: „Тутъ скрозь жиды живутъ. А гдѣ волость?" Однако, они къ волости не направились, а подошли къ дому М. Лещинскаго и ~~устроили погромъ~~ начали грабить. Еврейская молодежь города собралась въ Ссудо-сберегательномъ т-вѣ и, вооружившись оставшимися послѣ большевиковъ винтовками, открыли стрѣльбу по бандитамъ. Тѣ отступили. Часамъ къ 2 дня прибылъ отрядъ добровольцевъ, болѣе многочисленный, и учинилъ погромъ, продолжавшійся 6 дней; было убито 13 чел. Погромъ прекратился самъ собой.

Приходъ добровольцевъ вызвалъ яростный взрывъ антисемитизма. Немедленно по приходѣ власти было арестовано и разстрѣляны 6 евреевъ, которые служили, по мобилизаціи, въ Красной Арміи, Арестованныхъ по одному дѣлу съ ними русскихъ освободили. Послѣдній погромъ начался 24 декабря н. с. съ приближеніемъ фронта, вѣрнѣе, съ отступленіемъ черезъ мѣстечко деникинскихъ войскъ. Всѣ войска, какъ-то: 1, 11, 12, 13, 16 полки, полкъ чеченцевъ, партизанскій отрядъ Струка и много другихъ - устроили погромъ. Начался онъ въ воскресенье передъ вечеромъ. Въ понедѣльникъ съ однимъ изъ опрашиваемыхъ произошелъ слѣдующій случай: двое офицеровъ увели его и еще 6-хъ евреевъ и привели къ содержателю почты Мошинскому. Офицеры спросили сани. Мошинскій подвелъ ихъ къ сараю и далъ имъ барскія сани. Но у саней недоставало „крючковъ" около дышла. Одинъ изъ офицеровъ сказалъ, что надо привести кузнеца. Другой сказалъ, что можно отвезти сани къ кузнецу и усѣлся въ сани, сказавъ: „ну, жиды, везите къ кузнецу!" И шестеро евреевъ повезли его къ кузнецу. Когда сани были исправлены, офицеры приказали отвезти себя къ полковнику. Прибывъ къ полковнику, они доложили: „Вотъ, г. полковникъ, мы привезли вамъ барскія сани съ шестью жидами". - „Хорошо, хорошо!" отвѣтилъ полковникъ. Однако, евреевъ освободили.

Во все время погрома у опрашиваемаго происходили налеты. На слѣдующій день, послѣ случая съ санями, у опрашиваемаго происходилъ налетъ, во время котораго опрашиваемаго кололи въ бока тупыми шашками. Во время погрома было убито 2 еврея, изъ которыхъ одного, больного сыпнымъ тифомъ, убили въ постели.

Случаевъ изнасилованій было около 15. При чемъ были изнасилованы и дѣти. Матеріальные убытки громадны. Всѣ остались голыми, холодными и голодными. Любопытно отмѣтить, что во время налетовъ повстанцевъ на городъ евреевъ не трогали. Опрашиваемые разсказываютъ, что въ мѣст. Вязовкѣ, Черкасскаго уѣзда, когда крестьяне окружныхъ деревень узнали о прохожденіи добровольцевъ, увели къ себѣ всѣхъ пожилыхъ евреевъ, а молодыхъ взяли съ собой, вооружили ихъ и совмѣстно выступили противъ добровольцевъ, при чемъ послѣднихъ пало 78 чел.

29012

באקומען אין רעדאקציע
אין אװגוסט 1923, בערלין.

מאטעריאלען פון רעדאקציע
(באקומען דורך ה. קאָנטאָרשטשיק).

<u>פאָגראָם אין האָראָדישץ</u>, טשערקאסער קרײז,
קיעװער גוב.

ײדן זײנען געװען אין שטעטל ערך 4000, קריסטן 20.000. די געגענזײטיגע באציהונגען ניט שלעכטע. ענדע 1918 האבן די פויערן פון דארף מליעװ, ניט װײט פון האָראָדישץ, אונטער דער פירונג פון דעם פריהערדיגן שרײבער פון װאָלאָסט האלי (Голубин) אנגעהויבן באפאלען די ײדן פון שטעטל און זײ ראבירען, נאר ניט הרגענען. אין יוני 1919 האט זיך אין שטעטל ארײנגעריסען א מיליטער-אפטײלונג פון גריגאָריעװען, מיט גריגאָריעװען אלײן אין דער שפיץ; די גריגאָריעװצעס זײנען באפאלען די ײדן און געהרגעט 10 מאן, פארװאונדעט 20 מאן, געשענדעט ײדישע פרויען און געהרגעט פיל. נאכהער האבען זײ פארלאזט דאס שטעטל. אין סענטיאבר 1919 האט דאס שטעטל פארנומען א מיליטער-אפטײלונג פון דעני-קינען. אין א משך פון 3 חדשים, װאס די דעניקענצעס זײנען געװען אין שטעטל, האבן זײ געהאלטען אין אײן הרגענען ײדן, שענדען זײערע פרויען, ראבירען, ס״ה האבען זײ געהרגעט 13 ײדן, פארװאונדעט 25, געשענדעט פיל פרויען, פארברענט אײניגע הײזער און קראמען מיט די סחורות. אין אנהויב 1920 האבן דאס שטעטל פארנומען די באלשעװיקעס. די מליעװער פויערן מיט די ארטיגע פויערן מיט אט האלין אין דער שפיץ פלעגן זיך אפט ארײנרײסן אין שטעטל און ראבירען. נאך ראש השנה תרפ״א האט מען זיך דערװאוסט, אז האָלי מיט א זעהר גרויסער באנדע דערנעהערט זיך צום שטעטל. דאן האט מען דערפון מודיע געװען דער ראטענמאכט אין טשערקאס, װעלכע האט געשיקט אקעגען די באנדיטען א מיליטער-אפטײלונג, נאר, װי סיהאט זיך ארויסגעװיזן, האט דאס רויטע מיליטער פערראטען און די באנדע איז ארײן אין שטעטל ז׳ תשרי תרפ״א און האט אנגעהויבן הרגענען מאן מיט מיתות משונות די ײדן און שענדען די ײדישע פרויען. די הריגות האבן געדויערט 3 טעג. דעם רב פון שטעטל האבן די באנדיטן געפיהרט איבער די גאסן פון שטעטל באקעט אײן אין טלית קטן און געהאלטן אין

אײן שמײסען מיט ריטער און נאכהער האבן זײ אים געהרגעט אויפן בעסטיא-
לישן אופן. דער רב האט געהײסן א ר׳ שמואל גאלדשמיד. מיט אזא מין באא
בעסטיאלישן טויט האבן זײ דערהרגעט דעם שוחט פון שטעטל ר׳משה (פריהער
מיט א יאהר האבן אנדערע באנדיטן דערהרגעט דעם צװײטן רב פון שטעטל
הי׳ שט״ מארשאק). סה״ האבן די באנדיטן דערהרגעט מעהר פון 200 ײדן פון
שטעטל און האבן פיל׳ ײדן פארװאונדעט. די באנדיטן האבן אויך פארברענט
אײניגע ײדישע הײזער, 2 או בתי מדרשים מיט די ספרי תורות. די ײדישע
הײזער זײנען מערסטענטײל פארניכטעט געװארן דורך די ארטיגע פויערן.
דער׳ ײדישער ישוב אין שטעטל איז כמעט בטל געװארן.

שמעיהו פינגארעט

(איבערזעצט פון העבראיש י.ד.קאנטארשטשיק)

29013

Городище, Киев. губ., Черкасск. у.

По письму Брони Мануссовой к Полищуку от 30 авг. 1919 г.

9 августа в Городищѣ начался погром, который продолжался цѣлую недѣлю. Было убито 17 евреев, среди них г. Черкасский с женой, Рутман (мануфактурист) и др. Много женщин было изнасиловано и находятся теперь в больницѣ. Почти всѣ евреи разграблены. Грабежом и убійствами занимались казаки вмѣстѣ с крестьянами ближайших деревень. Грабежи происходили и днем и ночью.

Были также разграблены служащіе мѣстного сахарного завода. В теченіе 10 дней им пришлось ~~служащіе~~ скрываться у знакомых христіан.

В городѣ теперь, в результатѣ погрома, масса нищих, босых и голодных, которым приходится протягивать руку за куском хлѣба.

Как передает русскій человѣк, привезшій это письмо, путь из Городища в Фастов крайне опасен. Выбрасывают евреев из окон вагонов.

ל-8

האָראָדישצע

קיעוו. גוב.

29014

טשערקאַסער אויעזד

לויט אַ בריוו, דאַטירט דעם 30 אַווגוסט פון [illegible] אַדרעסירט [illegible].

דעם 9 אַווגוסט האָט זיך אין האָראָדישצער אומגעגנט אָנגעהויבן דער פּאָג-ראָם, וואָס האָט געדויערט 2 וואָך צייט. ס'זיינען געהרגעט געוואָרן פּאַר דער צייט 17 אידן, צווישן זיי טשערקאַסקי מיט זיין פרוי, ראָטמאַן[x] און אַנדערע. די מערסטע פרויען זיינען פאַרגוואַלדיגט געוואָרן און געפינען זיך איצטער אין [illegible] הויז. [illegible] אַלע זיינען צעראַבעוועט געוואָרן. [illegible] שוין געהרגעט האָבן די [illegible] צוזאַמען מיט די גויִם פון צוויי אומליגנדיגע דערפער [illegible] און [illegible].

מען האָט אויך צעראַבעוועט די אָנגעשטעלטער אויפן [illegible] צוקער-זאַוואָד. די אָנגעשטעלטער האָבן זיך אין משך פון 10 טעג גע-האַלטן [illegible] די מער [illegible] פּויערן אין [illegible] זענען געוואָרן צו [illegible], וואָס [illegible] און [illegible] די פּויערן [illegible].

[illegible] ס'גיט איבער [illegible], וואָס האָט געשריבן דעם בריוו, איז [illegible]

x) ראָטמאַן – אַ מאַנופאַקטוריסט

אויפן וועג פון האַרענדישער זיין
פאסטזונג זעהר ~~[illegible]~~ געפעהרליך צו
פירן. מען ווארפט די זייד אַרום
פון די פענסטער פון די וואַגאָנען.

57/IX

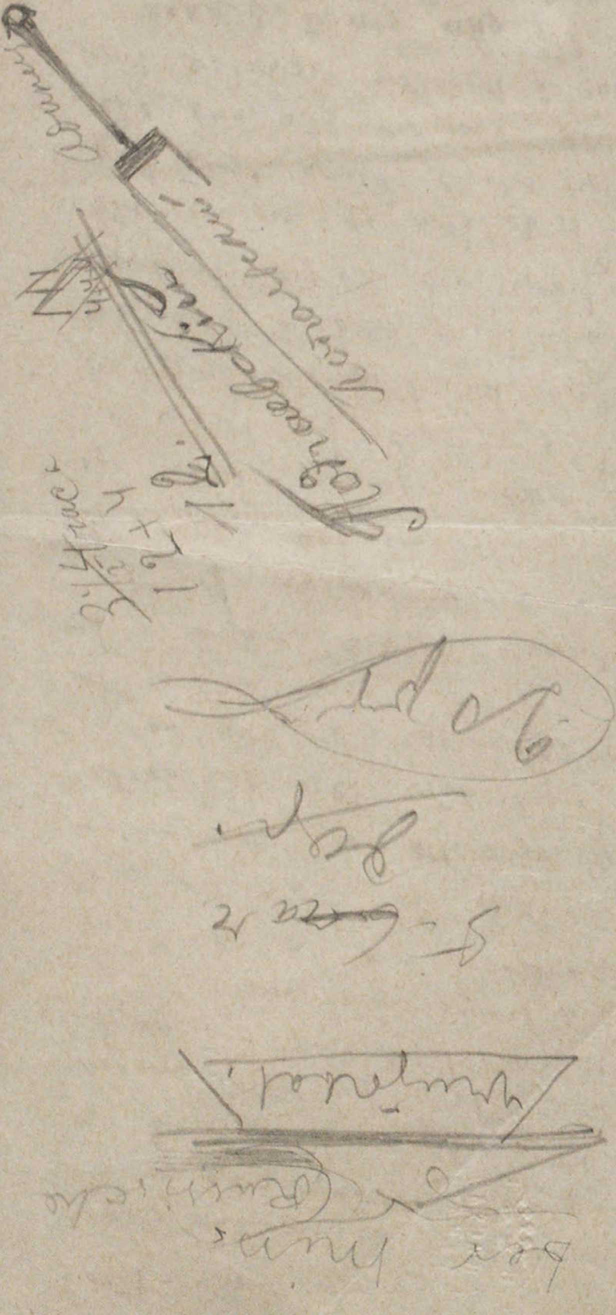

29015

Из матеріалов
Кіев'.КОПЕ

Поступило в Редакцію в окт.1920г.

СПИСОК УБИТЫХ В м.ГОРОДИЩЕ

20/IX 1920 г. во время налета банды ГОЛОГО.

1.	Гольдшмит Шмуль /раввин/	38 л.	
2.	Сливин Яков /рѣзник/	51	/тифа умерла/
3.	Мельников Мойше	55	
4.	Бродскій Хаскель	75	
5.	Хриплович Яков Мойше	53	
6.	сын Гершко	23	
7.	" Мотя	17	
8.	Кайтон Шая	51	
9.	Коростышевскій Меер	62	
10.	Черняков Гершко	57	
11.	Мошенскій Дувид	55	
12.	Мастеровой Іосиф	68	
13.	Сердюковскій Меер-Ицхок	62	
14.	Юдицкій Хацкель	65	
15.	Покрасса Моше	56	/жена и дочь убиты при отходѣ Деникина/
16.	сын его	15	
17.	Петрушанскій Ноях	60	
18.	Островская Соня	40	/ муж убит в январѣ осталось трое дѣтей и старая мать/
19.	ребенок грудной нѣск.мѣс.		
20.	Духовный Дувид	75	
21.	" жена Фейга	72	
22.	Пинка Мойше	42	
23.	Каминскій Сруль	45	
24.	Гуртов Мордко	18	
25.	Курляндскій Шмерель	48	
26.	Портной Грушко Дувид	36	
27.	Каган Рувин	28	
28.	Вейхман Эль	35	
29.	Княжинскій Аврум Герш	52	

30\. жена его 45

31\.
двое дѣтей' дѣвушек
32\.

33\. Туровскій Аврум 70

34\. Эльштейн Герш 64

35\. Ослик Арон 65

36\. Буртов Мойше 68

37\. дочь Моти Островскаго 24

38\. Марьяновскій Юдко 38

39\. Темскій Мойше 65

40\. Левіянт Мордко 60

41\. Краснов Волько 58

42\. сын Хаскель 17

43\. дочь имя неизвѣстно 12

44\. Берладир Мойше 40 /жена тяжело ранена/

45\. Дочь Хайка 20

46\. " Маня 16

47\. сын мальчик имя неизв. 4

48\. дѣвушка " " 1

49\. Тригуб Іосиф 30

50\. Вязовскій Аврум 75

51\. дочь Гершко Каминецкаго 23

51 Володарскій Хаскель 33

52\. Орловецкій Сруль 63

53\. Зайда Ита 58

54\. Бр ацлавская Ривка 60

55\. Юровскій Лейба 45

56\. Белиловскій Іосиф 48

57\. сын его,имя неизвѣст. 21

58\. Володарскій Ейлик 25

59\. Поляков Овсей 56

60\. Чудновскій Лейзер 75

61. Заславскій Лейзер 60

62. его внучка

63. Безпризваный Павель 60

64. его жена 56

65. Заславскій Ицко 35

66. жена Миндель 33

67. дѣти их двое

68.

69. Шафир Ирель 50

70. Сидѣльковскій Мойше 63

71. дочь Нисена Крамарова 20

72. сын Нухим Улицкаго 22

73. сын Нухим Улицкаго 18

74. дочь " " 15

75. " " " 17

76. Винарев Ривка 80

77. Красинскій Этель 13

78. Бесидская Перель 45 /умерла от раненія/

79. Дашевская Ривка 40 "

80. Славутскій Шлема 35 "

81. Соколов Нехемни 54 "

82. Дубисарскій Дувид 55 "

83. Длугач Басшева 45 /умерла отъ раненія/

84. Каценельсон Ривка 45 /осталась дочь/

85. Холотар Бася 45 "

86. ея мать 65 "

87. Сосновскій Хаим 70 "

88. Сосновская Соня 20 "

89. Виткуп Фейга 30

90. Словинская Сура 75

Всего пока установлено 90 человѣк и похоронено 90 душ; есть еще часть похороненных крестьянами на окраинах мѣстечка.

91. Хабак Гершл 60
92. Тарновская Тайбл 38
93. ея дочь Эйдль 10
94. сын 1/2 года

29018

Из матеріалов
Кіев'.КОПЕ

Поступило в Редакцію в окт.1920г.

СПИСОК УБИТЫХ В м.ГОРОДИЩЕ

20/IX 1920 г. во время налета банды ГОЛОГО.

1.	Гольдшмит Шмуль /раввин/	38 л.	
2.	Сливин Яков /рѣзник/	51	/тифа умерла/
3.	Мельников Мойше	55	
4.	Бродскій Хаскель	75	
5.	Хриплович Яков Мойше	53	
6.	сын Гершко	23	
7.	" Мотя	17	
8.	Кайтон Шая	51	
9.	Коростышевскій Меер	62	
10.	Черняков Гершко	57	
11.	Мошенскій Дувид	55	
12.	Мастеровой Іосиф	68	
13.	Сердюковскій Меер-Ицхок	62	
14.	Юдицкій Хацкель	65	
15.	Покрасса Моше	56	/жена и дочь убиты при отходѣ Деникина/
16.	сын его	15	
17.	Петрушанскій Шоях	60	
18.	Островская Соня	40	/ муж убит в январѣ осталось трое дѣтей и старая мать/
19.	ребенок грудной нѣск.мѣс.		
20.	Духовный Дувид	75	
21.	" жена Фейга	72	
22.	Пинка Мойше	42	
23.	Каминскій Сруль	45	
24.	Гуртов Мордко	18	
25.	Курляндскій Шмерель	48	
26.	Портной Грушко Дувид	36	
27.	Каган Рувин	28	
28.	Вейхман Эль	35	
29.	Княжинскій Аврум Герш	52	

29019

30. жена его 45

31.
двое дѣтей' дѣвушек
32.

33. Туровскій Аврум 70

34. Эльштейн Герш 64

35. Ослик Арон 65

36. Буртов Мойше 68

37. дочь Моти Островскаго 24

38. Марьяновскій Юдко 38

39. Темскій Мойше 65

40. Левіянт Мордко 60

41. Краснов Волько 58

42. сын Хаскель 17

43. дочь имя неизвѣстно 12

44. Берладир Мойше 40 /жена тяжело ранена/

45. Дочь Хайка 20

46. " Маня 16

47. сын мальчик имя неизв. 4

48. дѣвушка " " 1

49. Тригуб Іосиф 30

50. Вязовскій Аврум 75

51. дочь Гершко Каминецкаго 23

51. Володарскій Хаскель 33

52. Орловецкій Сруль 63

53. Зайда Ита 58

54. Бр ацлавская Ривка 60

55. Юровскій Лейба 45

56. Белиловскій Іосиф 48

57. сын его, имя неизвѣст. 21

58. Володарскій Ейлик 25

59. Поляков Овсей 56

60. Чудновскій Лейзер 75

29020

61. Заславскій Лейзер 60

62. его внучка

63. Безпризванный Фавель 60

64. его жена 56

65. Заславскій Ицко 35

66. жена Миндель 35

67. дѣти их двое

68.

69. Шафир/Шафир Ирель 50

70. Сидѣльковскій Мойше 63

71. дочь Нисена Крамарова 20

72. сын Нухим Улицкаго 22

73. сын Нухим Улицкаго 18

74. дочь " " 15

75. " " " 17

76. Винаров Ривка 80

77. Красинскій Этель 13

78. Бесидская Перель 45 /умерла от раненія/

79. Дашевская Ривка 40 "

80. Славутскій Шлема 35 "

81. Соколов Нехемни 54 "

82. Дубисарскій Дувид 55 "

83. Длугач Басшева 45 /умерла отъ раненія/

84. Каценельсон Ривка 45 /осталась дочь/

85. Холотар Бася 45 "

86. ея мать 65 "

87. Сосновскій Хаим 70 "

88. Сосновская Соня 20 "

89. Виткуп Фейга 30

90. Словинская Сура 75

Всего пока установлено 90 человѣк и похоронено 90 душ; есть еще часть похороненных крестьянами на окраинах мѣстечка.

91. Хабак Гершл 60
92. Тарновская Тайбл 38
93. ея дочь Эйдль 10
94. сын 1/2 года

29021

די רשימה פון די הרוגים אין

האָרנאָסטאַפּאָל (קיעװער גוב.)

(Горностайполь)

(פּאָגראָם פון סטרוק, ענדע דעצעמבער 1920.)

1)	שמחה גרינבערג	60 יאָר
2)	ברוך קאָמאראָװסקי	55 ״
3)	זײן זון אשר	18 ״
4)	חײם יהושע מיזוריצקי	56 ״
5)	זײן זוהן לײביק	26 ״
6)	זײן שװער שאכנע? פון קראסילאָװקע	
7)	שטאטלאנד אהרן	
8)	מירעצקאיא באַסיע	50 ״
9)	יהושע דעם בויערס א אײניקל	
10)	ב חײמלאָזער	
11)	שלמה גלאַזמאנס אײדעם	
12)	סאכולאצקי באַסיע-נחמיה	65 ״
13)	זשוטניצקי לײביק	20 ״
14)	גאָלובטשיק נחום	48 ״
15)	רוטמאן אהרן	37 ״
16)	זײן מוטער גיטל	65 ״
17)	זיטניצקי משה	39 ״
18)	טשערװעל משה יהושע	55 ״
19)	זײן זון יעקב	22 ״
20)	סאפאָזשניק ברוך יצחק	43 ״
21)	לײב בן דוד	30 ״
22)	אראנסקי משה דוד	52 ״
23)	ברײטמאן שמואל יוסף	50 ״
24)	אראָנסקי נחום	
25)	אראָנסקי מרדכי	43 ״
26)	דער שוחט פון קעסקע	75 ״
27)	קאמסקי פײגע	56 ״
28 - 30)	איר טאָכטער מיט צװײ קינדער	
31)	מ. קאמסקיס א טאָכטער	8 ״

32) שקליארעווסקי דוד	25	יאר
33) קארעצקי נח	13	"
34) גערמאן רחל	43	"
35) סלוצק אברהם אליהו	55	"
36) זמן חיב	54	"
37) קארלינסקי צברהם משה	53	"
38) זמן חיב	50	"
39) אחרן בטאטלאנדס מאכטער		

באקומען אין רעדאקציע
אין אויגוסט 1923, בערלין.

מאטעריאלען פון רעדאקציע
(באקומען דורך ה. קאנטארשטשיק)

29025

פאגראם אין הארנאסטאיפאל, ראדאמישלער קרײז.

ײדן זײען געװען אין שטעטל 3000, קריסטן - 10.000. די באצי-הונגען זײנען געװען גוטע.

נאך פסח 1919 האט זיך אין שטעטל ארײנגעריסן א באנדע אונטער דער פיהרונג פון סטרוקין און טהיאסילאװען און האט געהרגעט 24 ײדן, געשענדעט פרויען, געברענט הײזער. פון דאן אן פלעג די באנדע אפטער קומען אין שטעטל. אין יולי האט זי געהרגעט 12 ײדן. סטרוק האט געמאכט אנפאלען אויף די שיפען, בײם הײם פון שטעטל, פלעגט ארויסשלעפן פון זײ די ײדן און זײ טרינקען אין דניעפר. די קהלה איז חרב געװארן.-

זאב שיפאװיצקי.

(איבערזעצט פון העברעאיש דורך י. קאנטארשטשיק)

Из матер. Город Комитета (Kiev)

Ц.А.
К.3

Получ. ред. 2.VII 1919

29026

הארנאסטאיפאל - קיעוו.

(מערץ 1919)

אין שטאטס קאמיטעט אויף העלפען די פאגראם-געליטענע.

זייענדיג שטארק צוראבירט אין שטעטל „הארנאסטאיפאל" און טורא האבן טאג און נאכט פארן לעבן, בין איך מיט מיין פאמיליע געקומען אהער קיין קיעוו. נאר דא האט מיך א אומערווארטענדיגער אומגליק געטראפן. מיינע א טאכטער, וועלכע איז בעת די געשעהנישן געווען בא מיינע א שוועסטער אין דארף לאסיטשי איז שרעקליך צו שלאגן געווארן און מ'האט זי ווינטער אין די גרויסע פרעסט אין טייך געווארפן. דריי מאל האט מען זי אין טייך געווארפן און איין מאל איז א האלבע שעה אין וואסער געלעגן. האט דאס אלעס שרעקליך געווירקט אויף איר און זי איז שטארק פאר שלאפט געווארן, א משונה-דיקין קראנקהייט: פארשוואלן געווארן דער גאנצער לייב מיט'ן גאנצן פנים, אזוי אז זי קען ניט ריידן. איך האב באקומען פון'ם הילפס קאמיטעט 500 רובל באקומען צוריק מיט עטליכע וואכן און פון דאנען האב איך באקומען נאך אפשטייענדיק עטליכע טעג אין די רייהען 140 רובל. זי די טאכטער מיינע געפינט זיך אין ערשטן ראטן קראנקהויז, נאר דארט גיט מען איר מער ניט ווי א 1/4 פונט בולקע א טאג מיט א סוף, מער גיט מען ניט, גאר ניט, און די דאקטוירים זאגן, אז זי מוז עסען מער - און טרינקען מילך. דערום בעט איך דעם קאמיטעט מיר ארויס געבן ווידער א סומע געלט כדי איך זאל קענען מיין טאכטער אויסהיילן.

הערץ קאגאן.

Из матер. ист. инф. Ком.
(Одесса)

Ц.А.
К.3

29027

ג א ר נ א ס ט א י פ א ל.

סטרוק מיט זײן באנדע געפינט זיך אין דיסיאטקע, 8 װיארסט פון גארנאסטאיפאל. דעם 21-טן אקטיאבער בא דער נאכט איז ער ארײן אין שטעטל, ס'איז געװען שטיל, נאר די באפעלקערונג איז זיך צולאפן. אין דארף האראדישטשע 12 װיארסט פון גארנאסטאיפאל האט ער אויפגעהאנגן א אידן, א עלטערן מענשן.

אין דארף סטראחאליסי האט ער צוגענומען 2 רויטע ארמײער, א קריסט און א אידן און האט זײ געהרגעט.

איבערגעגעבן מאיר סאחאליצקי.

אויסגעפרעגט א. גאלדין.

בעת די פאליאקן זענען ארײן האט סטרוק געהרגעט 11 מאן און צוראבירט דאס שטעטל. צװישן די געהרגעטע:

אשר האפמאן, אליהו-חײם בלוסציון מיט דער װײב צביה, אברהם יערוסאלימסקי, זײנע 2 שװעסטער מיט א מוטער. דוד סימאנאװיץ.

איבערגעגעבן מאיר סאחיליצקי.

Из матер. Горд. Комитета (Киев)

Ц.А. Х.3

29028

הארנאסטאיפאל - קיעװ.

(סטרוק 1919) ----------------------

אין קאמיטעט אויף העלפין די געליטענע פון פאגראם פון צבי
משה יוסף שוב בהארנאסטאיפאלע.

מײַן פרנסה, פון װעלכין אין מיט מײַן בב האבן געלעבט, איז שחיטה און בה ביז היום האב איך געלעבט מיגיע כפי ניט צו קײנעם אנגעקומען. נאר אצינד האט השי"ת אונז געשטראפט מיט א סטרוקס א באנדע, װעלכע ס'האט גירא־בעװעט אין משך פונעם גאנצען װינטער. אויך איך בין געװען פונ'ם כלל געליטענע. אין מײַן ארים שטיבל האבן די באנדעס ניט געפעלט און מען האט צו־גיגזלט װאס סיאיז געװען און מ'האט מיך אין גאנצען מיט מײַן געזינד געלאזן הײל און נאקעט אפילו קײן העמד ניט געבליבן. נאר דאס אלעס װאלט נאך ניט געװען אזוי שרעקליך ד' נתן וד' לקח מסתמא װעט השי"ת ממלא זײַן, אזוי האב איך זיךגערעכנט, נאר נאכדעם װי די באנדעס זענען שוין אװעק האט זיך די שטעטל אנגעהויבן צו פארין, אז ס'איז כמעט קײן שטעטל ניט געבליבן, און איך װאס איך בין געװען א תלוי פונ'ם כלל בין איך געבליבן אין גאנצען אהן פרנסה נישט קײן שחיטה, ניטא פון װאנען צו לעבן. זײַענדיג אנגעשראקענע און זיצענדיג אין א לײדיגע דירה און דער צו אהן ברויט מיט אזא גרויסע פאמיליע אין אזא גרויסן יוקר, איז ניט איבער טראגן דעם צער פון די בנו בית. האב איך באשלאסן פארין אהין װאו אלע בעלי בתים פון דעם שטעטל פארין, אפשר װעט השי"ת זאך מרחם זײַן אויף מיר און צו־שיקן מיר עפעס א פרנסה, און מײַנע קינדער װעלן זיך עפעס געפינען פון װאס צו פארדינען. און מיר זענען קײן קיעװ אװעק געפארן און אט אזוי בין איך שוין נע ונד העכער צװײ װאכן מ'װאלגערט זיך, יעדער קינד נעכטיגט בײַ א אנדערן און איך אלײן װאלגער זיך איטלאכס טאג אין אײן אנדער דירה אויף דער ערד, איך האב שוין קײן כח ניט צו רײדן, קײן דירה האבן מיר ניט און קײן פרנסה אװדאי ניט. די עלטערע דרײַ קינדער גיסטע לערערס האבן זיך בה" געקריגן אװראקין נאר רק כדי להחיות את נפשם. ואני וזו"ג און פינעף קינדער דרײען זיך ארום בלי עבודה. װיהין צו פארין האב איך ניט, װארים דארטין אין שטעטל װעט מיר חלילה אױס־קומען אױס־גײן פון הונגער. און דא האף איך להשי"ת אז ער װעט מיר צושיקן א מקום שחיטה

אדער איין אנדער פרנסה: דער מזל איז די צייט מיר זייער שווער: לכן בעט איך זייער מיך ניט פארלאזן און מיר ארויס געבן איזה סכום כסף כדי דער מיט עפעס נעמען האנדלען קלייניקייטן און פארקויפן אין עפעס דערפון פארדינען: ואקוה שלא יעזבוני בעת צר ודחק וסהדי במרומים כי לולא מצבי האומללי לא הייתי בא ומבקש כי בה בעירי פלעג איך זאך משתדל זיין אין אלע צדקות מיט מיין געלט און מיט פרעמדע אין היינט מוז איך אנקומען צו הילף. ואסיים בתקוה ומראש אני אומר להם תודה.

המכבדם צבי בר׳ משה יוסף הייכמאן ש״ב מהארנאסטאיפאלי.

Из матеріалов ЕКОПО Германовка Кіевской губ. Д.А.

29030

СПИСОК

убитых евреев во время погрома в м. ГЕРМАНОВКѢ, длившагося с 28-го Августа по 21-ое сентября 1919 года.

1.	Зеликъ Ямполовскій	65 лѣт
2.	Веніаминъ Лубманъ	68 "
3.	Янкель Кравченко	46 "
4.	Голда Зайцевъ	42 "
5.	Аронъ Ковнеръ	85 "
6.	Нафтуръ Безник	72 "
7.	Малка Безник	65 "
8.	Рая Шапиро	19 "
9.	Мордко Шапиро	59 "
10.	Ицхок Лейб Ниткин	70 "
11.	Фишель Патлах	68 "
12.	Эль Иткис	58 "
13.	Нухим Лифшиц	27 "
14.	Нахман Спивак	51 "
15.	Бенціол "	20 "
16.	Авраам Мордергер	48 "
17.	Мойше Житомірскій	75 "
18.	Идз "	33 "
19.	Янкель Покатило	48 "
20.	Іосиф "	23 "
21.	Борух-Мордко Тафипольскій	55 "
22.	Этля Лея Покотило	45 "
23.	Исруль Тращковскій	42 "
24.	Гершл Борченко	60 "
25.	Дувид Цыпис	26 "
26.	Мошко Циприс	19 "
27.	Мордко "	26 "
28.	Гершл Розенфельд	75 "
29.	Хая Каминская	34 л.
30.	Шейндл Осадчій	32 "
31.	Рейзл Розенфельд	62 "
32.	Восьмидневный ребенок Ш.Осадчій	
33.	Цирз Житомірскій	32 "
34.	Беньямин Шепетинскій	60 "
35.	Песя Роговой	40 "
36.	Бенціан Вольфман	12 "
37.	Мейше Бухарскій	75 "
38.	Исруль Борченко	17 "
39.	Янкель Клейман /рѣзник духов/	55 "
40.	Дася Клейман	48 "
41.	Бена "	16 "
42.	Бас-Шева Тарипольск.	40 "
43.	Лея Тарнагурская	58 "
44.	Хана-Рухль Городецкая	56 "
45.	Рося-Миндль Ямпольская	72
46.	Шейна Яффе	75 "
47.	Рися Кугель	72 "
48.	Хаим-Мейше Ямпольскій	47 "
49.	Мейше Барац	55 "
50.	Туза Шикатун	46 "
51.	Исаак Патлах	26 "
52.	Злата Фрайман	48 "
53.	Бася "	14 "
54.	Аба "	50 "

55.	Ицхок Пинскій	58 лѣт
56.	Нусон "	25 "
57.	Меер Житомірскій	34 "
58.	Марим Бронфельд	42 "
59.		
60.		
61.	ея дѣти от 38 лѣт до 15 лѣт.	
62.		
63.		
64.	Гершль Воробаев	65 "
65.	Хай-Бейля Заводник	45 "
66.	Янкель "	25 "
67.	Мойше "	15 "
68.	Мендель Балясный	60 "
69.	его жена	68 "
70.	Блюма Клурфельд	65 "
71.	Янкель Хандрос	64 "
72.	Ривка "	55 "
73.		
74.		
75.	их дѣти от 2 до 17 лѣт	
76.		
77.		
78.	Гинда фамилія неизвѣстна	70 "
79.	Файвишъ Эйзерков	30 ""
80.	Янкель Клурфельд	68 "
81.	Фроим "	27 "
82.	Гершль Арлапов	45 "
83.		
84.		
85.		
86.		
87.	жена его 42 года и 7 дѣтей	

88.

89. от 1 года до 16 лѣт

90.

91. Мейше Лейб Ямпольскiй 55 лѣт

92. Рывка " 48 "

93. Борух Мазор 30 "

94. Ицхок Герш Басов 45 "

95. Хая Сапожник 48 "

96. Вася Бегельфер 25 "

97. ея мать 55 "

98. Кейза Махаринская 48 "

99. ея мать 75 "

100. Янкель Воробьев 71 "

101. Мейше " 33 "

102. Сура " 28 "

103.
ея дѣти 2и 6 лѣт
104.

105. Яков-Iосиф Пекер 52 "

106.

107.
его жена 48 лѣт и 3 дѣтей от 1 года до 15 лѣт
108.

109.

110. Лейви Кисиленко 55 "

111. Герш Воробьев 19 "

112. Копл -Вольф Воробьев 65 "

113. Берыш " 30 "

114. Нухим " 28 "

115. Азрiел " 17 "

116. нѣмой сын Копель-Вольфа Воробьева 24 "

117. Креня Воробьев 48 "

118. Дашка " 14 "

119. Герш Лазаровскiй 22 "

120.	Сура Израилевская	40 лѣт
121.	Геня "	11 "
122.	Рейзя "	16 "
123.	Шприня Чудновская	62 "
124.	Ривка Каневская	35 "
125.	Сура-Фрума Заводник	65 "
126.	Ривка "	40 "
127.	Песя Штильман	70 "
128.	ея внук	5 "
129.	Гидали Черкасскій	33 "
130.	Бейла Хандрос	41 "

Согласно сему списку насчитывается убитых 130 человѣк; кромѣ того не извѣстно гдѣ дѣвавшихся насчитывается 30 человѣк.

באקומען אין רעדאקציע
אין אויגוסט 1923, בערלין.

מאטעריאלען פון רעדאקציע
(באקומען דורך ה. קאנטארשטשיק)

29034

פאגראם אין הערמאנאווקא, קיעווער גוב.

ײדן איז געווען אין שטעטל 2000, קריסטן 6000. די באציהונגען זיינען געווען גוטע.

פסח תרע"ט זיינען געקומען אין שטעטל די זעליאנאווצעס און האבן געהרגעט 2 ײדן אין בית מדרש. ראש חדש אדר תרע"ט האט דאס שטעטל פארנומען דער 6-ער באלשעוויטשישער פאלק. די סאלדאטן פון פאלק האבן דערהרגעט 2 ײדן און צעראבירט דאס שטעטל. אין אלול תרע"ט האבן דאס שטעטל פארנומען סטרוק און זעליאני מיט זייערע באנדעס און האבן געהרגעט מעהר פון 200 ײדן. נאכהער האבן די דעניקינצים געהרגעט, געשענדעט פרויען, געגאבירט אין א משך פון 2 וואכן. זיי האבן געהרגעט אן ערך פון 150 ײדן. דער שוחט פון שטעטל איז צושטאכען געווארן אויף טויט. פיל הייזער זיינען פארברענט געווארן דורך די [illegible] פויערים.

די קהלה איז חרוב געווארן.-

הרב לוי גרויסמאן

(איבערזעצט פון העבראיש דורך י. קאנטארשטשיק)

Из материалов Редакции   Д.А. / К.2   Поступило 8 февр. 1920 г.   № 31

29035

הערמאַנאָווקאַ, קיעווער גוב.

(די צרות פון פּאַוואָליץ פּינסקי)

דערציילט פון רבי גוטל קראַסיק (פאַרשריבן

פון ש. נעפּאָמניאַשטשי)

אין אָנהייב אויגוסט 1919 יאָר, ווען די ראַטן־מאַכט איז אָפּגעטראָטן פון קיעוו, איז הערמאַנאָווקע פאַרבליבן אָהן א שום מאַכט. די אָרטיגע באַפעלקערונג (ביז 300 משפּחות) האָט זיך אפילו געפּרובט צו אָרגאַניזירן א זעלבסטשוץ, נאָר ס׳איז דערפון גאָרנישט אַרויס, ווייל די שטעטל איז גלייך פאַרנומען געוואָרן דורך א באַנדע, בראש פון וועלכער ס׳איז געשטאַנען זעלענס ברודער — דיאַקאָוו. די באַנדע האָט געמאַכט א שרעקליכן פּאָגראָם אין שטעטל. אין [illegible] פון 5 טעג איז זי נאָכדעם אָפּגעטראָטן. אבער אנשטאָט די באַנדיטן זיינען אָנגעקומען די דעניקינצעס און פאַרזעצט דעם פּאָגראָם. נאָך 2 וואָכן זייט פּאָגראָמירונג. מ׳האָט געהרגעט בעת ביידע פּאָגראָמען (דיאַקאָווס און פון די דעניקינצעס) 110 מאַן אין שטעטל, פיל פאַרוואונדעטע און געשענדעט, אויסער וואָס מ׳האָט באַרויבט אַלע אידן פון קאָפּ ביז די פיס.

איך האָב אין הערמאַנאָווקער יריד, די פּאַוואָליץ פּינסקי, אין צווייטן [illegible] פאַרלוירן, און איך אַליין געוואָרן באַרויבט. די דעניקינצעס האָבן זיך אָנגעכאַפּט צו מיין [illegible] (אַן אַלטער איד פון 70 יאָר [illegible] און [illegible])

און געפאדערט געלט. ער האט קיין געלט ניט געהאט — האט מען אים אויסגעטון א
נאקעטן און געשלאגן איבערן הוילן לייב מיט די שווערדן. דערביי האט מען
ניט שטארק מקפיד געווען מיט וואסער: גיט א שלאגט, צו מיט דער שארפער,
צו מיט דער טאמפער - און אזוי ארום האט מען אים צוהאקט די גאנצע לייב
און איבערהויפט די הענט. ער האט זיך ווי ער איז דערקוויקט צום בית
און געפאלן דארט אוועק.

דער זון זיינער, נתן פינקעל (פון 23 יאר אלט) איז אנטלאפן פון
די באנדיטן אין סאד אריין און האט זיך דארט אויסבאהאלטן. נאר די
באנדיטן האבן אים דארט אויך געפונען און שווער פארוואונדעט. אזוי ווי
אים געהאלטן געטויט, נאר ער האט זיך געמאכט פאר געהרגעט און איז האט
זיך אויסגעצויגן אויף אזא אופן אפגענארט די באנדיטן. ער איז געלעגן
אין סאד און האט אזא געהאט א קרעכץ צו טון, טאמער וועלן זיך די
באנדיטן אומקערן.

די מוטער זיינע איז אנטלאפן צו די שכנים און האט זיך אויסגע-
באהאלטן ביי זיי. אז ס'איז געווארן א גרויסע שטילקייט און מהאט שוין
געקענט ארויסגיין אין גאס - איז זי געלאפן צו זיך אהיים. און האט,
ראשית כל, אנגעטון דעם מאן, ווי ס'איז איבערגעבליבן זיינע וואונדן,
און איז אוועק זעהן וואס הערט זיך מיט זון. ער איז שוין געלעגן

29036

צוויי טאג צייט אהין און אהער וואסער און איז שטארק אפגעשלאפט געווארן.
זי האט אים געוואלט אריבערפירן צו די שכנים, נאר דא האבן זיך ווידער
אמאל באוויזן די באנדיטן, דאס מאל שוין די פראוולער, און ער האט זיך
געדעקט צו דער מוטער די צאל וואס ער איז אנטלאפן.

די פראוולער האבן זיך אריינגעריסן אין שטוב, קיינעם דארט ניט גע-
טראפן, אויסער דעם פארוואונדעטן אלטן פינקעל, - האבן זיי זיך באנוגנט
דערמיט, וואס מהאט אים ווידער אמאל אויסגעטון נאקעט און ארויסגעווארפן פון
שטוב אין סאד ארויס. זיי האבן ארומגעשלאגן איבערן סאד און געהאקט מיט
די שווערדן די פרוכט-ביימער, און אזוי געהאנדלט האבן זיי זיך אנגעשטו-
סן אויף נתן פינקעל. ער איז אבער געלעגן אהן א שום באוועגונג,
- האבן זיי געמיינט, אז ער איז טויט, און מהאט אים ניט געטשעפעט.

נאכהער זיינען זיי אוועק פון הויף, נאר ס'פלעגן ווידער שוין אנקומען
נייע באנדיטן, אזוי אז אין א שלעק פון 3 טעג האט די פרוי פינקעל ניט געהאט
קיין מעגלעכקייט קומען צו זיי, וואס ס'טוט זיך מיט זיי:

אז זי איז געקומען אין 3 טעג ארום האט זי געטראפן א שרעקלעכן
בילד: דער זון, נתן, איז שוין געלעגן א טויטער, און הינט האבן אים אפגע-
געסן א האלבן פנים, און דער פאטער, יצחק, איז געלעגן און געגוסס'ט,
און וועדליג ער איז געלעגן א נאקעטער אויף דער פייכטער ערד פון סאד,

האָבן די ווערום אָנגעהויבן אַראָנקריכן אויבער אים, לעמבערגער הויף און ער האָט
קיין כח ניט געהאַט צו זיך טאָן אויס און אַזוי ער האָט זיך געבעטן ביי
דער פרוי, זי זאָל אים וואָס גיכער שיסן, כדי צו מאַכן אַ סוף צו די שרעק-
ליכע יסורים — נאָר ער האָט שוין אַזוי ווי געהאַלטן ביי יציאת נשמה.

די פרוי האָט זיך קוים איינגעבעטן ביי אַ שכנישן גוי'נאַ שטיקל-משוגענעם
פּאָטאַפּ, ער זאָל אויסגראָבן פאַר זיי אַ גרוב און ברענגען זיי אויפן הייליקן
אָרט. און פּאָטאַפּ האָט צוגעבונדן אַ שטריק צו די פיס פון די גופים און
זיי געשלעפּט אין זייער לעצטער רוה אָרט. ביי דער קבורה איז קיינער
ניט געווען אויסער דער פרוי, ווייל ס'איז נאָך אַלץ אַ סכנה געווען אַרויסצו-
גיין אין גאַס.

די טאָכטער, פּעריון איטאַ פּינסקי, האָט אויך געהאַט אַ מזל מ'זאָל זי ניט
שענדן. איז זי פונים ערשטן טאָג פון פּאָגראָם אָן ניט געווען אין דערהיים:
זי האָט זיך געלאָזט גיין אויבער באַקאַנטע גוים מ'זאָל זי אויסבאַהאַלטן.
צו ערשט איז זי אַוועק צו דער שטעטלשער דאָקטאָרין, וועלכע האָט אַמאָל
געהאַט געוואוינט ביי פּינסקי אין דירה און איז געווען זייער אויפגעטראָגן מיט
דער גאַנצער פאַמיליע — נאָר די דאָקטאָרשע האָט זיך קאַטעגאָריש אָפּגעזאָגט
צו אַריינלאָזן זי אין שטוב אַריין; זי איז דאַן אַוועק צו אַ באַקאַנטן גוי און
ביי אים אויסגעבאַהאַלטן זיך 3 טעג צייט. די דינגאַוועס זיינען שוין

געלאזן אריין צום פויער אין שטוב און געוואלט זוכן צו באהאלטן זיך דארט נאט
קיין אידען. זי האט זיך באהאלטן אונטערן דאך, און זיי האבן זי ניט געפונען.
זי האט אבער געוואלט אין גיכן פארלאזן די הויז, ווייל ס'איז ארויס א געזעץ,
אז די דענונציאנטן באשטראפן די פויערים, ביי וועלכע מ'געפינט אויסבאהאלטענע
אידען. זי איז אוועק צו איין אנדער פויער אין זיין שטאל און באהאלטן
זיך ביי אים אויפ'ן שייטער-הויפן (גרון) ביי א וואך צייט. נאכדעם האט זיך
אלץ אויסגעלעבט בארוהיגט, און זי האט זיך אנגעטון פאר א דארפישע שיקסע און
איז א דארפישע געקומען אין קיעוו.

אויפן וועג אין קיעוו האבן זיך איך געהאט געלאזן אוואן 5 קינדער און
פרויען, נאר א הויפט צוויי אויפן וועג אפגעשטעלט און אלעמען געהרג'עט.

אט אזוי איז חרוב געווארן א אידישע שטעטל, און דאס איז פארגעקומען אינט
א געגנט פאראנגעליכער באוויעט פינסק.

Из матер.Редакціи. Получено в февралѣ 1920-го года

М.Германовка,Кіевской губ.

Исторія семьи ПИНСКИХЪ.

Разсказано Гитлей Карасикъ.

Въ августѣ 1919 г.,когда совѣтская армія отступила отъ Кіева,Германовка осталась безъ всякой власти,Еврейское населеніе(около 300 семействъ)пыталось было сорганизовать самооборону,но попытка не удалась,такъ как мѣстечко было сейчасъ же занято бандой,,во главѣ которой стоялъ помощникъ Зеленаго-Дьяков.Банда учинила страшный погром,длившийся 2 дня, и оставила мѣстечко.Но взамѣн этих бандитов вошли сейчас же деникинцы и продолжали начатый погром,который длился цѣлых 2 недѣли.Во время этих 2 погромов(Дьяковскаго и Деникинскаго)было убито 110 евреев,много было раненных,изнасилованных,кромѣ того всѣ евреи этого мѣстечка были ограблены до нитки.

Я имѣю в Германовкѣ родственников-семью Пинских - и могу подробно разсказать все,что с ними приключилось.Дьяковцы ворвались к Исааку Пинскому(человѣку свыше 50-ти лѣт)в квартиру и стали требовать денег.У него денег не оказалось;его раздѣли до нага и начали быть по голому тѣлу шашками,не разбираясь,острым или тупым концом.Таким образом изрубили они ему тѣло,особенно руки;он кое как подполз к кровати и там лишился чувств.

Его сын,Натан Пинскій,23 лѣт,спрятался от бандитов в саду;они все таки нашли его там и тяжело ранили.Не убили его только потому,что он притворился мертвым и они считали свое дѣло сдѣланным.Долгое время лежал он без движенія,не дыша,боясь,что они еще вернутся.

Мать его убѣжала к сосѣдям и там спряталась.Когда немного успокоилось и можно было уже выходить на улицу,она пошла к себѣ домой.Раньше всего она одѣла мужа,кое как перевязала ему раны и пошла узнать,что с сыном.Он лежал 2 дня без воды и без пищи,страшно ослабѣвшій.Мать хотѣла перевести его к сосѣдям,но тут снова показались бандиты на этот раз уже добровольцы,и он упросил ее поскорѣе бѣжать.

Добровольцы ворвались в квартиру,никого там не застали,кромѣ раненнаго старика Пинскаго.Они удовлетворились тѣм,что снова раздѣли старика до гола и выбросили в сад.В саду они шашками рубили фруктовыя деревья и там они наткнулись на Натана Пинскаго.Приняв его за мертваго,они не тронули его и ушли со двора.Вслѣд за ними пришла сейчас же другая группа

добровольцев,потом третья,и так в теченіе 3-х дней квартира Пинских ни на минутку не была свободна от бандитов,так что мать не имѣла возможности зайти посмотрѣть,что с мужем и сыном.

На 4-й день она пришла и застала потрясающую картину:сын Натан лежал уже мертвым и собаки с'ѣли половину лица,а отец лежал в агоніи.Так-как он лежал голый на сырой землѣ,на тѣлѣ его появились черви,которые живьем с'ѣдали его.Ни единым членом он не мог двинуть,он умолял жену пристрѣлить его,чтобы скорѣе наступил конец,но смерть все равно не заставила себя долго ждать.

Жена насилу упросила полуумнаго мужика Потапа(юродивый того мѣстечка)чтобы он вырыл яму для ея покойников и снес их на кладбище.Он привязал веревку к ногам мертвецов и поволок их на кладбище.При погребеніи не было никого,кромѣ матери,так как все еще опасно было выходить на улицу.

Дочь их,Ита Пинская ,в первый же день погрома ушла из дому,боясь быть изнасилованной.Она ходила по знакомым христіанам,умоляла скрыть ее у себя.Раньше всего пошла к врачихѣ,которая жила когда то у Пинских на квартирѣ,но та категорически отказалась впустить ее к себѣ.Оттуда она пошла к знакомому крестьянину,тот продержал ее у себя 3 дня.Дьяковцы были у этого крестьянина в домѣ,искали у него спрятавшихся евреев,но Пинской они не нашли,так как она лежала под кроватью.Эту квартиру она должна была вскорѣ оставить,потому что распространился слух,что деникинцы строго наказывают тѣх христіан,которые скрывают у себя евреев.Она пошла к другому крестьянину,на окраину мѣстечка, и пряталась на гумнѣ у него около недѣли.Когда в мѣстечкѣ немного успокоилось,она переодѣлась,как простая крестьянская дѣвушка и босиком пошла в Кіев.

В кіев пошло еще нѣсколько человѣк женщин и дитей,но по дорогѣ всѣ были убиты.

6/II,1920 года.

29039

Германовка

Из матеріалов ЕКОПО   **Германовка** Кіевской губ.   Д.А.

С П И С О К   29040

убитых евреев во время погрома в м. Г Е Р М А Н О В К Ѣ, длившагося с 28-го Августа по 21-ое сентября 1919 года.

1. Зеликъ Ямполовскій 65 лѣт
2. Веніаминъ Лубманъ 68 "
3. Янкель Кравченко 46 "
4. Голда Зайцевъ 42 "
5. Аронъ Ковнеръ 85 "
6. Нафтулъ Безник 72 "
7. Малка Безник 65 "
8. Рая Шапиро 19 "
9. Мордко Шапиро 59 "
10. Ицхок Лейб Ниткин 70 "
11. Фишель Патлах 68 "
12. Эль Иткис 58 "
13. Нухим Лифшиц 27 "
14. Нахман Спивак 51 "
15. Бенціол " 20 "
16. Авраам Мордергер 48 "
17. Мойше Житомірскій 75 "
18. Идз " 33 "
19. Янкель Покатило 48 "
20. Іосиф " 23 "
21. Борух-Мордко Тафипольскій 55 "
22. Этля Лея Покотило 45 "
23. Исруль Трашковскій 42 "
24. Гершл Борченко 60 "
25. Дувид Цыпис 26 "
26. Мошко Циприс 19 "
27. Мордко " 26 "
28. Гершл Розенфельд 75 "
29. Хая Каминская 34 л.
30. Шейндл Осадчій 32 "
31. Рейзл Розенфельд 62 "
32. Восьмидневный ребенок Ш.Осадчій
33. Цирз Житомірскій 32 "
34. Беньямин Шепетинскій 60 "
35. Песя Роговой 40 "
36. Бенціан Вольфман 12 "
37. Мейше Бухарскій 75 "
38. Исруль Борченко 17 "
39. Янкель Клейман /рѣзник духов/ 55 "
40. Дася Клейман 48 "
41. Бена " 16 "
42. Бас-Шева Тарипольск. 40 "
43. Лея Тарнагурская 58 "
44. Хана-Рухль Городецкая 56 "
45. Рося-Миндль Ямпольская 72
46. Шейна Яффе 75 "
47. Рися Кугель 72 "
48. Хаим-Мейше Ямпольскій 47 "
49. Мейше Баран 55 "
50. Туза Шикатун 46 "
51. Исаак Патлах 26 "
52. Злата Фрайман 48 "
53. Бася " 14 "
54. Аба " 50 "

55. Ицхок Пинскій 58 лѣт
56. Нусон " 25 "
57. Меер Житомірскій 34 "
58. Марим Бронфельд 42 ".
59.
60.
61. ея дѣти от 38 лѣт до 15 лѣт.
62.
63.
64. Гершль Воробаев 65 "
65. Хай-Бейля Заводник 45 "
66. Янкель " 25 "
67. Мойше " 15 "
68. Мендель Балясный 60 "
69. его жена 68 "
70. Блюма Клурфельд 65 "
71. Янкель Хандрос 64 "
72. Ривка " 55 "
73.
74.
75. их дѣти от 2 до 17 лѣт
76.
77.
78. Гинда фамилія неизвѣстна 70 "
79. Файвишь Эйзерков 30 ""
80. Янкель Клурфельд 68 "
81. Фроим " 27 "
82. Гершль Арлапов 45 "
83.
84.
85.
86.
87. жена его 42 года и 7 дѣтей

88.

89. от 1 года до 16 лѣт

90.

91. Мейше Лейб Ямпольскій 55 лѣт

92. Рывка " 48 "

93. Борух Мазор 30 "

94. Ицхок Герш Басов 45 "

95. Хая Сапожник 48 "

96. Бася Бегельфер 25 "

97. ея мать 55 "

98. Кейза Махаринская 48 "

99. ея мать 75 "

100. Янкель Воробьев 71 "

101. Мейше " 33 "

102. Сура " 28 "

103.

ея дѣти 2и 6 лѣт

104.

105. Яков-Іосиф Пекер 52 "

106.

107.

его жена 48 лѣт и 3 дѣтей от 1 года до 15 лѣт

108.

109.

110. Лейви Кисиленко 55 "

111. Герш Воробьев 19 "

112. Копл -Вольф Воробьев 65 "

113. Берыш " 30 "

114. Нухим " 28 "

115. Азріел " 17 "

116. нѣмой сын Копель-Вольфа Воробьева 24 "

117. Креня Воробьев 48 "

118. Дашка " 14 "

119. Герш Лазаровскій 22 "

120.	Сура Израилевская	40 лѣт
121.	Геня "	11 "
122.	Рейзя "	16 "
123.	Шприня Чудновская	62 "
124.	Ривка Каневская	35 "
125.	Сура-Фрума Заводник	65 "
126.	Ривка "	40 "
127.	Песя Штильман	70 "
128.	ея внук	5 "
129.	Гидали Черкасскiй	33 "
130.	Бейла Хандрос	41 "

Согласно сему списку насчитывается убитых 130 человѣк; кромѣ того не извѣстно гдѣ дѣвавшихся насчитывается 30 человѣк.

Д.А
К.2

29044

N.29

Изъ матерiаловъ Юридическаго
Бюро Комитета Помощи.

Поступило въ сентябрѣ
1919 года.

Германовка. /Васильковск. уѣздъ/

/Передано Ицхокомъ Вольфманомъ, раввиномъ
м. Германовки/.

Двѣ недѣли тому назадъ, I5-го августа, ворвались въ мѣстечко бандиты подъ руководствомъ атамана Дьякова, помощника Зеленаго. Мѣстечко было страшно разгромлено. Убито II4 евреевъ. Сожжены нѣкоторые еврейскiе дома. Нѣсколько дней спустя вошли добровольцы и предали все разрушенiю: сорвали полы, разрубили стѣны домовъ и т.п. Массовыхъ убiйствъ нѣтъ. Въ понедѣльникъ, 26-го ав уста, убито 2 еврея: дѣвушка и молодой человѣкъ. Въ мѣстечкѣ сейчасъ находится около I50 евреевъ, которые прячутся у крестьянъ. Но добровольцы издали приказъ не укрывать евреевъ подъ страхомъ наказанiя. Положенiе прячущихся евреевъ отчаянное, необходима немедленная помощь.

+++++ ооо +++++

II-го сентября сообщили, что по дорогѣ между селомъ Копачевымъ /I8 верстъ отъ Кiева/ и селомъ Валдовымъ, близъ дер. Будаевка нашли убитыми пять семействъ евреевъ изъ Германовки - около 30 человѣкъ. Послѣднiе нѣкоторое время укрывались въ мѣстечкѣ, дожидаясь благопрiятныхъ условiй для бѣгства въ Кiевъ. Ими было избрано 8-се сентября, но по дорогѣ въ Кiевъ всѣ были убиты.

+++++ ооо +++++

D.A. K.2

№ 30

29045

Изъ матеріаловъ Краснаго Креста.

Поступило в Редакцию въ октябрѣ 1919 года.

Германовка. /Кіевскаго уѣзда/.

Погромъ 28 августа.

I.

Показаніе Іоны Мордкова Берченко.

Мѣстечко находится въ 50 верстахъ отъ Кіева, вблизи Василькова. Еврейскаго населенія - 250 семействъ /около 800 душъ/.

О послѣднемъ погромѣ въ Германовкѣ могу сообщить только со словъ другихъ, такъ какъ я самъ не былъ въ Германовкѣ во время погрома.

28-го августа н.ст. ворвалась въ наше мѣстечко банда, подъ предводительствомъ Дьякова. Послѣдній сейчасъ же созвалъ сходъ мѣстныхъ крестьянъ, на которомъ произнесъ рѣчь, содержанія которой не знаю, но надо полагать, что она была погромнаго характера, потому что, какъ передаютъ, въ концѣ своей рѣчи, онъ обратился къ своимъ парнямъ съ призывомъ прогуляться по мѣстечку. Они ходили изъ дома въ домъ и рѣзали своими саблями всѣхъ безъ разбору, мужчинъ и женщинъ, не щадя даже маленькихъ дѣтей. Во многихъ случаяхъ они насиловали женщинъ, а потомъ ихъ убивали. Многимъ жертвамъ бандиты отрубаютъ голову. Рѣзня продолжалась 4 дня. Насчитываютъ до 120-150 убитыхъ. Нѣкоторые еврейскіе дома были подожжены.

Петлюровскія войска, проходившія до того через наше мѣстечко никого не трогали.

Слѣдуетъ остановиться на отношеніи мѣстныхъ крестьянъ къ происходящимъ событіямъ. Они попытались было заступиться за евреевъ. Нѣкоторые изъ нихъ взяли къ себѣ на квартиру подъ свою защиту своихъ знакомыхъ евреевъ. Бандиты стали имъ угрожать, что въ случаѣ защиты ими евреевъ, они расправятся съ ними. Это подѣйствовало на крестьянъ и они стали отказывать евреямъ въ защитѣ. Черезъ нѣсколько дней послѣ ухода банды вошли въ мѣстечко регулярныя войска Добрарміи. Еврейское населеніе продолжаетъ и по сей день быть терроризованнымъ. Избіенія и грабежи продолжаются. Передаютъ, что убитъ еврейскій

юноша Патлахъ.

Всѣ евреи, оставшіеся въ живыхъ разбѣжались кто куда могъ. Въ самомъ мѣстечкѣ осталось немного. Положеніе отчаянное. Ихъ не выпускаютъ изъ мѣстечка. Крестьяне боятся дать имъ пріютъ, чтобы сами не пострадать изъ-за нихъ /нѣкоторые крестьяне, пріютившіе у себя евреевъ, были за это ограблены бандитами/. Показаться на улицѣ рискованно. Солдаты избиваютъ всѣхъ встрѣчныхъ евреевъ. Солдаты ходятъ по еврейскимъ квартирамъ, раскапываютъ землю, разбиваютъ стѣны, печи въ поискахъ денегъ и другихъ цѣнностей. Несчастнымъ, измученнымъ страдальцамъ некуда дѣться, они прячутся по лѣсамъ, полямъ безъ пищи и крова, какъ живыя тѣни въ окрестностяхъ мѣстечка и буквально обречены на голодную смерть, если не подспѣетъ какая-нибудь помощь извнѣ.

II.

Погромъ 28/15 сентября 1919 года.

/Изъ газ. "Кіевское Эхо" отъ 19 сентября/.

По словамъ крестьянъ, пріѣхавшихъ изъ мѣстечка Германовки, все еврейское населеніе мѣстечка, въ количествѣ 250 человѣкъ, совершенно уничтожено проходившимъ отрядомъ повстанцевъ Саввы Дьякова.

Успѣвшіе скрыться несколько десятковъ человѣкъ, среди которыхъ большинство дѣтей-подростковъ, были на пути застигнуты еще какимъ-то отрядомъ и перебиты.

Уцѣлѣлъ лишь одинъ еврейскій мальчикъ, котораго окрестные крестьяне пріютили у себя.

29046

הער ראנאווקא, זשיטאמיר גוב.

(די צרות פון פאמיליע פינסקי)

דערציילט פון פרוי גיטל קאַרוואַיק.

אין מיטן אויגוסט 1919 יאר, ווען די ראטן-מאכט איז אפגעטראטן פון קיעוו,
איז האראנאווקא פארפאלן אין א שום מאכט. די איבעריגע באפעלקערונג,
(די סך צרות) האט זיך אפילו געפרובט צו אָרגאניזירן זעלבסטשוץ-נאר
ס'איז דערפון גארנישט ארויס, ווייל די שטעטל איז גלייך פארנומען געווארן דורך
א באנדע, בראש פון וועלכע ס'איז געשטאנען זעליני'ס גערהארט-דיאקאוו.
די באנדע האט געמאכט א שרעקלעכן פאגראם אין שטעטל אין משך פון 2 טעג
און איז נאכהער אפגעטראטן. ווידער אנגעשטעלט די באנדיטן זיינען געווען די דעניקינ-
צעס און פארטגעזעצט דעם פאגראם נאך צוויי וואכן ביז ניטשאיאנס. מ'האט
געהרגעט בערך הונדערט פערזאנען (דיאקאוו'ס און פון די דעניקינצעס) ווען
אין שטעטל, פיל פארוואונדעט און געשענדעט, אויסער וואס מ'האט בארויבט אלע
אידן פון קאפ ביז די פיס.
איך האב אין האראנאווקא געהאט, די פאמיליע פינסקי און זייער פארוואגן
קען איך איבערגעבן בעת-ערעות: די באנדיטן האבן זיך איינגעריסן צו יצחק
פינסקי (א שטעטלשער איד פון א יאר פופציג אין פופציג) אין שטוב אריין און גערופן
געלט. ער האט קיין געלט ניט געהאט-האט מען אויסגעטאן א נאקעטן און געשלאגן איבערן
הויז ביז מיט די שווערדן. דערביי האט מען ניט שטארק געקריגן געווען מיט וועלכער זיי
מ'שלאגט צו מיט דער שווערד, 3 מיט דער טראפ-און זיין ווייב האט מען אין
געהאקט די גאנצע צייט און איבערגעפירט צו הויף. ער האט זיך ווי דאס איז דער קלענסטער
צום ביסט און אנגעפאלן דאס פון אין חלשות.
דער זון זיינער, נחום פינסקי, (20 יאר אלט) איז אנטלאפן פון די באנדיטן אין
און האט זיך באהאלטן אויסצוהאלטן. נאר די באנדיטן האבן אים דערטאפט און געשלאגן אזוי אן
ער שווער פארוואונדעט. געוואלט אים געהרגעט געהאט, נאר ער האט זיך גענומען אים
אויסבעטן און אים האט זיך איינגעגעבן אויף אזא אופן אפצולאזן ביז
ער איז געלעגן אין פעלד און האט אויך געהאט א קראנקן פוס, און ... ווען
זיך די באנדיטן אוועק.
~~די מוטער, דאווטאר, פינסקי'ס איז~~ א די מוטער זייער איז אנטלאפן צו די שכנים אין
האט זיך אויסגעבאהאלטן ביי זיי. אז ס'איז געווארן א ביסל שטילער און
מ'האט שוין געקענט ארויסגיין, איז זי אהיים, און גאס-איז זי געקומען צו זיך אהיים
און האט, ראשית כל, אנגעטאן דעם מאן, ווי ס'איז איבערגעבליבן זייער וואונדן
און איז אוועק צוזען וואס הערט זיך מיטן זון. ער איז שוין געלעגן צוויי
טאג ביז אהין אין טרונק וועלכער איז שטארק אפגעשלאגן געווען. זי האט
אים געוואלט אריבערפירן צו די שכנים, נאר דא האבן זיך ווידער אמאל
באוויזן די באנדיטן, דאס מאל שוין די פרייוויליגע, און ער האט זיך
געמוזט ביי דער מוטער זי צאל וואס מיטער אנטלויפן.
די פרייוויליגע האבן זיך איינגעריסן אין שטוב, קיינער געווארט ניט

29047

(2) געטראָפן איינעם דעם פֿאַרוואונדעטן אַלײן פּינסקי - האָבן זיי זיך באַנוגנט
באַפֿרײַט, וואָס מ'האָט אים ווידער אַמאָל אויסגעטאָן נאַקעט און אַרויסגעוואָרפֿן פֿון שטוב
אין סאָד אַהין. די מײַנע [illegible] איבער'ן ס.ד. און געהאַקט מיט די
שווערדן די [illegible] בוימער און אַזוי געהייליקט האָבן זיי זיך אַנגעשלאָסן אויף נתן
פּינסקי. ער איז, אָבער, געלעגן אַהין א שום [illegible] - האָבן זיי געמיינט, אַז ער איז טויט
און מ'האָט אים ניט געשאָסן. נאָכדעם מײַנען זיי אַוועק פֿון הויף, נאָר [illegible]
יעדער שעה געקומען נײַע באַנדיטן, אַזוי אַז אין משך פֿון 3 טעג האָט די פֿרוי
פּינסקי ניט געהאַט קיין מעגלעכקייט קומען צו רעדן. וואָס סיטוט זיך מיט זיי.
אַז זי איז געקומען אין 3 טעג אַרום האָט זי געטראָפֿן א שרעקלעכן בילד: דער זון,
נחום, איז שוין געלעגן א טויטער און הינט האָבן אים אויפֿגעגעסן א האַלבן פּנים און דער
פֿאָטער, יצחק, איז געלעגן און געגאָסיט, און ווײַזלינג ער איז געלעגן א נאַקעטער אויף
דער ניכטער ערד פֿון סאָד - האָבן ווערים אָנגעהויבן אַרומקריכן גיכער אים לעבעדיקערהייט
און ער האָט קיין כּח ניט געהאַט צו טאָן מיט זיך אין זיך. ער האָט זיך געבעטן
בײַ דער פֿרוי זי זאָל אים וואָס גיכער שיסן, כּדי צו מאַכן א סוף די שרעקלעכע
יסורים - נאָר ער האָט ליגן צו און צו געהאַלטן בײַ יציאת נשמה.
די פֿרוי האָט זיך קוים אײַנגעבעטן בײַ א משגיח אַז (א דאָ שטאָט-משגיח)
[illegible] ער זאָל אויסגעבן פֿאַר זיי א קבֿר און ברענגען זיי אויפֿן הייליקן אָרט,
און [illegible] האָט באַגראָבן א שטיק צײַט פֿון די קדושים און זיי געשלעפּט
אין זייער לעצטער רו אַהין. בײַ דער קבֿורה איז קיינער ניט געווען אויסער דער פֿרוי,
ווײַל ס'איז נאָך אַלץ געווען א סכּנה אַרויסצוגיין אין גאַס.
די טאָכטער, פּעסיא פּינסקי, האָט אַרום געהאַט מ'זאָל זי ניט שיסן איז זי
פֿון דעם ערשטן טאָג פֿון פֿאַרנאַכט אָן ניט געווען אין דער היים: זי האָט זיך געלאָזט צוריק
איבער באַקאַנטע גויים מ'זאָל זי אויסבאַהאַלטן. ב. ווײַל איז זי אַוועק צו דער שטאָטישער
דירעקציע, וואָס האָט אַמאָל געהאַט געמאַכט [illegible] פּינסקי אין [illegible] און איז געווען
צוריק אויפֿגעטראָגן מיט דער [illegible] פֿאַמיליע - נאָר בײַ באַקאַנטשאַפֿט האָט זיך [illegible]
[illegible] אָפּגעזאָגט צו אַרײַנלאָזן זי אין שטאָט אַהין. זי איז דאַן אַוועק צו א
באַקאַנטן גוי און בײַ אים אויסבאַהאַלטן זיך 3 טעג צײַט. די [illegible]
האָבן מיינען שוין געווען אַהין א [illegible] פּויער אין שטאָט און געקומען צו די
באַהאַלטן זיך דאָרט ניט קיין אידן - נאָר זי האָט זיך באַהאַלטן אונטער דער
און זיי האָבן זי ניט געפֿונען. זי האָט אָבער געוואוסט אין גיכן פֿאַרלאָזן די הויז,
ווײַל ס'איז [illegible] א הלוואה, אַז די [illegible] באַשיצן די פּויערים, די ווערן מ'
געפֿינט אויסדערהאַלטן צו לעבן. זי איז אַוועק צו א אַנדער פּויער אין [illegible]
און באַהאַלטן זיך בײַ אים אויפֿן ~~[illegible]~~ שיטער היי (גרין) בײַ א וואָך
צײַט. נאָר דער [illegible] האָט זיך אַז א [illegible] און זי האָט זיך אַנגעטאָן פֿאַר
א דאָרפֿישע [illegible] און איז א דאָרפֿסער געקומען אין [illegible]
אויפֿן וועג אין [illegible] האָבן זיך אויך געהאַט געזען א [illegible]
מ'האָט זי [illegible] אויפֿן וועג [illegible] און [illegible] [illegible]
אט אַזוי איז חלוב געוואָרן א אידיש שטעטל און דאָס איז פֿאַרגאַנגען מיט א [illegible] און [illegible]
גאַנצע פֿריילעכע פֿאַמיליע פּינסקי.

[illegible]

6/12 [illegible]

[illegible]

30/VIII

גזשעגזשינאָווקע

קיעל. אויעזד, קיעל. גוב.

N7-a

29048

פֿאָרגעקומען דאָנערשטיק, דעם
21 אַווגוסט האָט זיך אין שטעטל
אַרײַנגעריסן זשאַנדאַרמ'ס זײַ געהויבן ביוראַוו
און שרעקלעך דאָס שטעטל באַראַקירט,
דערנאָך געהרגעט 114 ייִדן. ס'זײַנען
אויך פֿאַרברענט געוואָרן אײניקע ייִדישע
הײַזער. מיט עטליכע טעג שפּעטער
זײַנען אין שטעטל אַרײַנגעקומען די
פֿרײַוויליגע און אָנגעהויבן צו רויבן:
אויסגעטריבן די פּויערן, צעהאַקט די ווענט,
א.א.וו. קיין (זאַכן:) הרוגים ליין ניט פּאַס.
נאָך מאָנטיק, דעם 26 אויגוסט, זײַנען
געהרגעט געוואָרן 113 ייִדן: אַ שיעור
מיט זײַ מערבל.
אין שטעטל איז איצט דאָ לערך
150 ייִדן, וואָס באַהאַלטן זיך אויס ד״ו
די גוים. די פֿרײַוויליגע האָבן איצטער
אַרויסגעגעבן אַ פֿאַראָרדענונג, אַז די גוים
זאָלן בײַ זיך קיין ייִדן ניט האַלטן,
אַז ניט וועט מען זיי באַשטראָפֿן. די לאַגע
פֿון די באַהאַלטענע ייִדן איז אַ פֿאַרצווייפֿלטע.
ס'איז נייטיק דרינגענדע הילף.

פֿאַרצייכנט פֿון יצחק וואָלפֿאָוויץ, גזשעגזשינאָווקער
29.

Ч. материал Редакц. I   Погромы в феврале 1920

м. Германовка, Киев. губ.   29049

(История семьи Гинских) Рассказано ~~г-жей~~ Гитлей Карасик.

В ~~средних числах~~ августе 1919 г., когда советская армия отступила от Киева, Германовка осталась без всякой власти. Еврейское население (около 300 семейств), пыталось было организовать самооборону, но попытка не удалась, т.к. местечко было сейчас же занято бандой, во главе которой стоял помощник Зеленаго – Дьяков. Банда учинила страшный погром, длившийся 2 дня, и оставила местечко. На взамен этих бандитов вошли сейчас же деникинцы и продолжали начатый погром, который длился целых 2 недели. Во время этих 2 погромов (Дьяковскаго и Деникинскаго) было убито 110 евреев; много было раненых, изнасилованных, кроме того, все евреи этого местечка были ограблены до нитки.

Я имею в Германовке родственников – семью Гинских – и могу подробно рассказать все, что с ними приключилось. Дьяковцы ворвались к Исааку Гинскому (человеку среднего

29050

50-ти лѣт) в квартиру и стали требовать денег. У него денег не оказалось; его раздѣли до нага и начали бить по голому тѣлу шашками, не разбирая, острым или тупым концом. Таким образом изрубили они ему тѣло, особенно руки; он кое-как ~~пошел~~ подполз к кровати и там лишился чувств.

Его сын, Натан Пинский, 23-х лѣт, ~~скрылся~~ спрятался от бандитов в саду; ~~но~~ они все таки нашли его там и тяжело ранили. Не убили его только потому, что он притворился мертвым и они считали свое дѣло сдѣланным. Долгое время лежал он без движенія, ~~бо~~ не дыша, боясь, что они еще вернутся.

Мать его убѣжала к сосѣдям и там пряталась. Когда немного успокоилось и можно было уже выходить на улицу, она пошла к себѣ домой. Раньше всего она одѣла мужа, кое-как перевязала ему раны и пошла узнать, что с сыном. Он лежал уже 2 дня без воды и без пищи, страшно ослабѣвшій. Мать хотѣла перевести его к сосѣдям, но тут снова показались бандиты, на

29051

этот раз уже добровольцы, и он упросил ее поскорее бежать.
Добровольцы ворвались в квартиру, никого там не застали, кроме раненого старика Гинскаго. Они удовлетворились только тем, что снова раздели старика до гола и выбросили в сад. В саду они рубили шашками фруктовые деревья и там же наткнулись на Натана Гинскаго. Приняв его за мертвеца, они не тронули его и ушли со двора. Вслед за ними пришла сейчас же другая группа добровольцев, потом третья, и так в теченіе 3-х дней квартира Гинских ни на минуту не была свободна от бандитов, т.к. что мать не имела возможности зайти посмотреть, что с мужем и сыном.
На 4-й день она пришла и застала потрясающую картину: сын Натан лежал уже мертвый и собаки съели половину лица, а отец лежал в агоніи.
Т.к. как он лежал голый на сырой землѣ, на теле его появились черви, к-ые живьем съедали его.
Ни единым членом он не мог двинуть. Он уми-

29052

ляя жену пристрелить его, чтобы скорее наступил конец, но смерть все равно не заставила себя долго ждать.

Жена насилу упросила полоумного мужика Лотара (~~[illegible]~~ юродивый этого местечка), чтоб он вырыл яму для ее покойников и снес их на кладбище. Он привязал веревку к ногам мертвецов и поволок их на кладбище. При погребении не было никого, кроме матери, так как все еще опасно было выходить на улицу.

Дочь их, Ита Гинская, в первый же день погрома ушла из дому, боясь быть изнасилованной. Она ходила по знакомым христианам, умоляла скрыть ее у себя. Раньше всего пошла она к ~~знакомой~~ врачихе, которая жила когда-то ~~в д~~ у Гинских на квартире; но та категорически отказалась впустить ее к себе. Оттуда она пошла к знакомому крестьянину, тот продержал ее у себя 3 дня. Дьяковцы были у этого крестьянина в доме, искали у него ~~при-~~ ~~притаившихся~~ спрятавшихся евреев, но Гинской они не нашли, т. к. она лежала под кроватью. Эту квартиру она должна

29053

была вскорѣ оставить, потому что распространился слух, что деникинцы строго наказывают тѣх христіан, кто скрывают у себя евреев. Она пошла к другому крестьянину, на окраину мѣстечка, и пряталась у него на гумнѣ около недѣли. ~~времени.~~ Когда в мѣстечкѣ немного успокоилось, она переодѣлась ~~в~~ как простая крестьянская дѣвушка и босиком пошла ~~отправилась~~ ~~в~~ в Кіев.

В Кіев пошло еще нѣсколько человѣк женщин и дѣтей, по дорогѣ все были убиты.

~~Вот таким образом разрушено было цѣлое мѣстечко.~~

6/II 1920

Ф. Н.

Ермановка